

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 1	Sociologi og identitetsdannelse
Forløbets indhold og fokus	<p>[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Social kontrol • Sanktioner • Anerkendelse • Normer • Internalisering • • Det traditionelle samfund • Det moderne samfund • Urbanisering • Kernefamilien • Myren, sneglen og kamæleonen • Gemeinschaft // Gesellschaft • • Det senmoderne samfund • Aftraditionalisering • Individualisering • Adskillelse af tid og rum • Udlejring af de sociale relationer • Øget refleksivitet • • Kulturel frisættelse • Formbarhed • Reaktionsmønstre i det senmoderne samfund • Risikosamfundet • Valgbiografi • Institutionaliseret individualisering • • Primær socialisering • Sekundær socialisering • Dobbeltsocialisering • Multisocialisering • Rolleovertagelse • Bestemt anden • Generaliseret anden • • Habitus • Felt • Kapitalformerne • Sprogkoder • • Social arv (negativ og positiv) • Social mobilitet (generations- og karrieremobilitet) • Mønsterbryder • Stratifikation • De 5 socialklasser • Fattigdom (absolut og relativ) • Socialt eksklusion

Faglige mål	<p>[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb]</p> <p>De to første mål er overordnede og vil typisk indgå i alle forløb: – ”anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå” – ”anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer”</p> <p>Kursisterne lærer at ”anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet”. Det betyder, at de for alle elementer i kernestoffet har lært om og kan anvende viden, begreber og faglige sammenhænge til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer.</p> <p>Kildehenvisninger</p>			
Kernestof	<p>[Angiv hvilket kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb]</p> <p>Kernestoffet i sociologi fx om social ulighed og integration indgår som forklaring på sammenhænge mellem baggrundsvariable og sociale og kulturelle mønstre.</p>			
Anvendt materiale.	<p>Primær litteratur:</p> <table border="1"> <tr> <td> <p>"Luk samfundet op!"</p> <p>2.2 Normer, sociale roller og social kontrol</p> <p>https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=360</p> </td> </tr> <tr> <td> <p>"Luk samfundet op!"</p> <p>3: Samfund og individ</p> <p>https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=362</p> <p>3.1 Det traditionelle samfund</p> <p>https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=367</p> <p>3.2 Det moderne samfund</p> <p>https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=366</p> </td> </tr> <tr> <td> <p>"Luk samfundet op!"</p> <p>3.3 Anthony Giddens - refleksivitet i det senmoderne samfund</p> </td> </tr> </table>	<p>"Luk samfundet op!"</p> <p>2.2 Normer, sociale roller og social kontrol</p> <p>https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=360</p>	<p>"Luk samfundet op!"</p> <p>3: Samfund og individ</p> <p>https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=362</p> <p>3.1 Det traditionelle samfund</p> <p>https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=367</p> <p>3.2 Det moderne samfund</p> <p>https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=366</p>	<p>"Luk samfundet op!"</p> <p>3.3 Anthony Giddens - refleksivitet i det senmoderne samfund</p>
<p>"Luk samfundet op!"</p> <p>2.2 Normer, sociale roller og social kontrol</p> <p>https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=360</p>				
<p>"Luk samfundet op!"</p> <p>3: Samfund og individ</p> <p>https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=362</p> <p>3.1 Det traditionelle samfund</p> <p>https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=367</p> <p>3.2 Det moderne samfund</p> <p>https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=366</p>				
<p>"Luk samfundet op!"</p> <p>3.3 Anthony Giddens - refleksivitet i det senmoderne samfund</p>				

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=365>

Adskillelse af tid og rum

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=418>

Udlejring af sociale relationer

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=417>

Den øgede refleksivitet

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=416>

"Luk samfundet op!"

3.4: Thomas Ziehe - kulturel frisættelse og formbarhed i det senmoderne samfund

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=364>

Tre reaktionsmønstre: subjektivering, ontologisering og potensering

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=419>

3.5: Ulrich Beck - risiko i det senmoderne samfund

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=363>

Institutionaliseret individualisering

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=420>

"Luk samfundet op!"

2.1: Hvad er socialisering?

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=361>

Dobbelt-socialisering

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=421>

Familietyper og multisocialisering

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=422>

2.4: Sociale grupper

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=358>

"Luk samfundet op!"

4.3: Pierre Bourdieu

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=373>

4.4: Basil Bernstein - sproget er en kode, som har betydning

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=372>

"Luk samfundet op!"

4.5: Levevilkår

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=371>

4.6: Social mobilitet, social arv og ulighed

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=370>

Absolut og relativ fattigdom

<https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=430>

Sekundær litteratur:

[Bestialsk mord antænder tysk debat om æresdrab](#) - Kristeligt Dagblad - 10.08.2021

[Oversigtsark over samfundsnormer og socialisationstyper](#)

	<p>Meloni indskrænker rettigheder for homopar - Nordjyske Stiftstidende - 16.03.2023</p>
	<p>Dennis Knudsen skal være far igen: "Jeg har selv været med til at bestemme kønnet" - alt.dk - 06.01.2021</p>
	<p>Bekymrende udvikling: Flere børn taler ikke godt nok dansk, når de skal i skole - bt.dk - 08.04.2022</p>
	<p>Vi er på børnenes hold socialdemokratiet social arv Vi er på børnenes hold</p>
	<p>Karakterstatistik Statistikker - Socialklasser</p>
Arbejdsformer	<p>Skriftlige afleveringer, samt faglige samtale online.</p>

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 2	Sociale og kulturelle forskelle i Danmark	
Forløbets indhold og fokus	Førstebølgefeminisme	
	Andenbølgefeminisme	
	Mænds ligestilling og ulighed	
	Det kønsopdelte arbejdsmarked	
	Formel og reel ligestilling	
	Hvorfor er der udlændinge i Danmark?	
	Kulturelle forskelle	
	Kvinder er fortsat en underskudsforretning	

Faglige mål	”formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets begreber” – ”argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog”							
Kernestof	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> • Kvinders politiske medborgerskab • de 7 F'er • Kvinders repræsentation i politik • Faktorer, der forklarer kvinders underrepræsentation • Skæv kønsfordeling i ministerier • Kvoter </td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk opsving i 1960'erne • Husholdningsredskaber • Ungdomsoprøret • Nye familiemønstre • Fri abort • Fertilitet • Daginstitutionernes indtog </td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> • Mænds sundhed • Fødsels- og barselsorlov • Mænd i yderområder, kvinder i byen </td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> • Det kønsopdelte uddannelsesvalg • Omsorgsfag • Tekniske uddannelser </td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> • Formel ligestilling • Reel ligestilling • Forklaringer på ulighed mellem kønnene • Løsninger på kønslig ulighed </td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> • Dansker • Indvandrer • Efterkommer • Push-faktorer • Pull-faktorer • Vestlige lande • Ikke-vestlige lande • Integration • Assimilation • Segregation </td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> • Socialisering i minoritetsfamilier • Jeg-kultur • Vi-kultur • Geert Hofstedes kulturdimensioner </td> </tr> </table>	<ul style="list-style-type: none"> • Kvinders politiske medborgerskab • de 7 F'er • Kvinders repræsentation i politik • Faktorer, der forklarer kvinders underrepræsentation • Skæv kønsfordeling i ministerier • Kvoter 	<ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk opsving i 1960'erne • Husholdningsredskaber • Ungdomsoprøret • Nye familiemønstre • Fri abort • Fertilitet • Daginstitutionernes indtog 	<ul style="list-style-type: none"> • Mænds sundhed • Fødsels- og barselsorlov • Mænd i yderområder, kvinder i byen 	<ul style="list-style-type: none"> • Det kønsopdelte uddannelsesvalg • Omsorgsfag • Tekniske uddannelser 	<ul style="list-style-type: none"> • Formel ligestilling • Reel ligestilling • Forklaringer på ulighed mellem kønnene • Løsninger på kønslig ulighed 	<ul style="list-style-type: none"> • Dansker • Indvandrer • Efterkommer • Push-faktorer • Pull-faktorer • Vestlige lande • Ikke-vestlige lande • Integration • Assimilation • Segregation 	<ul style="list-style-type: none"> • Socialisering i minoritetsfamilier • Jeg-kultur • Vi-kultur • Geert Hofstedes kulturdimensioner
<ul style="list-style-type: none"> • Kvinders politiske medborgerskab • de 7 F'er • Kvinders repræsentation i politik • Faktorer, der forklarer kvinders underrepræsentation • Skæv kønsfordeling i ministerier • Kvoter 								
<ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk opsving i 1960'erne • Husholdningsredskaber • Ungdomsoprøret • Nye familiemønstre • Fri abort • Fertilitet • Daginstitutionernes indtog 								
<ul style="list-style-type: none"> • Mænds sundhed • Fødsels- og barselsorlov • Mænd i yderområder, kvinder i byen 								
<ul style="list-style-type: none"> • Det kønsopdelte uddannelsesvalg • Omsorgsfag • Tekniske uddannelser 								
<ul style="list-style-type: none"> • Formel ligestilling • Reel ligestilling • Forklaringer på ulighed mellem kønnene • Løsninger på kønslig ulighed 								
<ul style="list-style-type: none"> • Dansker • Indvandrer • Efterkommer • Push-faktorer • Pull-faktorer • Vestlige lande • Ikke-vestlige lande • Integration • Assimilation • Segregation 								
<ul style="list-style-type: none"> • Socialisering i minoritetsfamilier • Jeg-kultur • Vi-kultur • Geert Hofstedes kulturdimensioner 								
Anvendt materiale.	Kernestof:							

Tal og Køn - Systime

Demokrati og køn

<https://talkon.systime.dk/?id=141>

Kvinder i landspolitik efter 1918 - Det lange seje træk

<https://talkon.systime.dk/?id=200>

De politiske partier og kvinderne

<https://talkon.systime.dk/?id=201>

Kvinder på politiske topposter

<https://talkon.systime.dk/?id=203>

Kvotering – et redskab til forandring?

<https://talkon.systime.dk/?id=204>

Tal og Køn - Systime

1960'erne: Danmark under ombygning

<https://talkon.systime.dk/?id=142>

Fra husmor til dobbeltjobber

<https://talkon.systime.dk/?id=148>

Et opgør med rollefordelingen

<https://talkon.systime.dk/?id=149>

Nye familiemønstre

<https://talkon.systime.dk/?id=150>

Sex, prævention og aborter

<https://talkon.systime.dk/?id=151>

Modernisering af velfærdsstaten

<https://talkon.systime.dk/?id=152>

Tal og Køn - Systime

Mænd og sundhed

<https://talkon.systime.dk/?id=194>

Den moderne far

<https://talkon.systime.dk/?id=195>

Mænd, uddannelse og yderområderne

<https://talkon.systime.dk/?id=196>

Tal og Køn - Systime

Uddannelse og erhvervsvalg

<https://talkon.systime.dk/?id=128>

Nielsine Nielsen prikkede hul på ballonen

<https://talkon.systime.dk/?id=130>

Det kønsopdelte uddannelsesvalg

<https://talkon.systime.dk/?id=134>

Mænd i kvindefag

<https://talkon.systime.dk/?id=135>

Samfundsfag på tværs - Systime

Hvad er ligestilling?

<https://samfundsfagpaatvaers.systime.dk/?id=163>

6.4 Ligestilling i Danmark og verden

<https://samfnuhtx.systime.dk/?id=301>

Ærkedansker perkerdanske - System

Hvem er det, der skal integreres?

<https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=137>

Hvem er de, og hvor kommer de fra?

<https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=136>

Integration - "at forbinde en mangfoldighed til en helhed"

<https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=135>

Ærkedansker perkerdanske - System

De etniske minoriteter og dobbeltsocialiseringen

<https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=176#c466>

Integration på danske virksomheder - et spørgsmål om kultur

<https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=141#c431>

De seks kulturelle dimensioner i Danmark og en sammenligning af lande

<https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=190>

Supplerende materiale:

Tal og Køn - System

Demokrati og køn

<https://talkon.system.dk/?id=141>

Kvinder i landspolitik efter 1918 - Det lange seje træk

<https://talkon.system.dk/?id=200>

De politiske partier og kvinderne

<https://talkon.system.dk/?id=201>

Kvinder på politiske topposter

<https://talkon.system.dk/?id=203>

Kvotering – et redskab til forandring?

<https://talkon.system.dk/?id=204>

Tal og Køn - System

1960'erne: Danmark under ombygning

<https://talkon.system.dk/?id=142>

Fra husmor til dobbeltjobber

<https://talkon.system.dk/?id=148>

Et opgør med rollefordelingen

<https://talkon.system.dk/?id=149>

Nye familiemønstre

<https://talkon.system.dk/?id=150>

Sex, prævention og aborter

<https://talkon.system.dk/?id=151>

Modernisering af velfærdsstaten

<https://talkon.system.dk/?id=152>

Tal og Køn - System

Mænd og sundhed

	<p>https://talkon.systime.dk/?id=194 Den moderne far</p> <p>https://talkon.systime.dk/?id=195 Mænd, uddannelse og yderområderne</p> <p>https://talkon.systime.dk/?id=196</p> <hr/> <p><i>Tal og Køn - Systime</i> Uddannelse og erhvervsvalg https://talkon.systime.dk/?id=128 Nielsine Nielsen prikkede hul på ballonen https://talkon.systime.dk/?id=130 Det kønsopdelte uddannelsesvalg https://talkon.systime.dk/?id=134 Mænd i kvindefag https://talkon.systime.dk/?id=135</p> <hr/> <p><i>Samfundsfag på tværs - Systime</i> Hvad er ligestilling? https://samfundsfagpaatvaers.systime.dk/?id=163 6.4 Ligestilling i Danmark og verden https://samfnuhtx.systime.dk/?id=301</p> <hr/> <p><i>Ærkedansker perkerdansker- Systime</i> Hvem er det, der skal integreres? https://xn--rkedanskerperkerdansker-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=137 Hvem er de, og hvor kommer de fra? https://xn--rkedanskerperkerdansker-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=136 Integration - "at forbinde en mangfoldighed til en helhed" https://xn--rkedanskerperkerdansker-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=135</p> <hr/> <p><i>Ærkedansker perkerdansker- Systime</i> De etniske minoriteter og dobbeltsocialiseringen https://xn--rkedanskerperkerdansker-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=176#c466 Integration på danske virksomheder - et spørgsmål om kultur https://xn--rkedanskerperkerdansker-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=141#c431 De seks kulturelle dimensioner i Danmark og en sammenligning af lande https://xn--rkedanskerperkerdansker-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=190</p>
Arbejdsfor- mer	Skriftligt arbejde og mundtlige fremstillinger online

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 3	Demokrati og politik
Forløbets ind- hold og fokus	[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.]

	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="padding: 2px;">Styreformer</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Demokratiets udvikling</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Demokratiopfattelser</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">De politiske niveauer</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Mediernes rolle og den demokratiske samtale</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Politiske ideologier</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Partiadfærd</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">Værdi- og fordelingspolitik</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">De politiske partier i Folketinget</td></tr> </table>	Styreformer	Demokratiets udvikling	Demokratiopfattelser	De politiske niveauer	Mediernes rolle og den demokratiske samtale	Politiske ideologier	Partiadfærd	Værdi- og fordelingspolitik	De politiske partier i Folketinget
Styreformer										
Demokratiets udvikling										
Demokratiopfattelser										
De politiske niveauer										
Mediernes rolle og den demokratiske samtale										
Politiske ideologier										
Partiadfærd										
Værdi- og fordelingspolitik										
De politiske partier i Folketinget										
Faglige mål	<p>[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb]</p> <p>Redegøre for, undersøge og diskutere en faglig problemstilling med anvendelse af faglige begreber.</p>									
Kernestof	<p>[Angiv hvilket kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb]</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr style="background-color: #00a0e3; color: white;"> <th style="padding: 5px;">Kernebegreb</th> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> • Direkte demokrati • Repræsentativt demokrati • Robert A. Dahls demokratiske idealer. • Liberalt og illiberalt demokrati • Diktatur • Magtens tredeling • Parlamentarisme </td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> • De tre demokratibølger • Civile rettigheder • Politiske rettigheder • Sociale rettigheder </td> </tr> </table>	Kernebegreb	<ul style="list-style-type: none"> • Direkte demokrati • Repræsentativt demokrati • Robert A. Dahls demokratiske idealer. • Liberalt og illiberalt demokrati • Diktatur • Magtens tredeling • Parlamentarisme 	<ul style="list-style-type: none"> • De tre demokratibølger • Civile rettigheder • Politiske rettigheder • Sociale rettigheder 						
Kernebegreb										
<ul style="list-style-type: none"> • Direkte demokrati • Repræsentativt demokrati • Robert A. Dahls demokratiske idealer. • Liberalt og illiberalt demokrati • Diktatur • Magtens tredeling • Parlamentarisme 										
<ul style="list-style-type: none"> • De tre demokratibølger • Civile rettigheder • Politiske rettigheder • Sociale rettigheder 										

	<ul style="list-style-type: none"> • Borgerforslag • Hal Kochs demokratiopfattelse • Alf Ross' demokratiopfattelse <ul style="list-style-type: none"> • Statens opgaver • Regionernes opgaver • Kommuner opgaver • Internationale institutioner • Formel suverænitet • Reel suverænitet <ul style="list-style-type: none"> • Den fjerde statsmagt • Uafhængige medier • klassiske massemedier • digitale massemedier • sociale medier • Den politiske dagsorden <ul style="list-style-type: none"> • Politisk ideologi • Klassisk liberalisme • Socialliberalisme • Neoliberalisme • Nationalkonservatisme • Socialkonservatisme • Kommunisme • Socialdemokratisme <ul style="list-style-type: none"> • Eastons model • Populisme <ul style="list-style-type: none"> • Molins model • Værdipolitik • Fordelingspolitik <ul style="list-style-type: none"> • De politiske partier i Folketinget 	
<p>Anvendt materiale.</p>	<p>Primær litteratur</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p><i>Samf C - din samfundsfagsbog - Systeme</i> 7.1 Demokrati og diktatur https://samfc.systeme.dk/?id=149 <i>Politikkens kernestof - Forlaget Columbus</i> 11.2: En definition på demokrati</p> </div>	

<https://politikenskernestof.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=160#c361>

EU's udfordringer - Forlaget Columbus

Policy-niveaue: Hvorfor er den politiske udvikling i Ungarn og Polen i strid med EU's værdigrundlag?

<https://eusudfordringer.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=197#c448>

Politikbogen - Forlaget Columbus

Er verden blevet mere demokratisk eller mere autoritær?

<https://politikbogen.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=195#c640>

Samfundsfaq C - Systime

Rettigheder og pligter i et demokratisk samfund

<https://samfundsfaq-c.systeme.dk/index.php?id=914#c4962>

EU's udfordringer - Forlaget Columbus

Demokratikanon - Undervisningsministeriet

Hal Koch og Alf Ross

<https://static.uvm.dk/publikationer/2008/demokratikanon/kap30.html>

Borgerforslag - Folketinget

<https://www.borgerforslag.dk/om-borgerforslag/>

SamfNuC - Systime

4.3.1 De forskellige politiske niveauer i Danmark

<https://samfnuc.systeme.dk/index.php?id=238#c1033>

Det politiske Europa - Forlaget Columbus

Formel og reel suverænitet

<https://detpolitiskeeuropa.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=145#c269>

Luk Samfundet Op! - Forlaget Columbus

7.1: Medierne - den fjerde statsmagt?

<https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=399>

7.3: Danskernes brug af forskellige medier

<https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=397>

7.4: Kampen om den politiske dagsorden

<https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=396>

Demokrati, magt og politik i Danmark – Gyldendal

4.1 Politiske ideologier

<https://demokratimagtopolitik.systeme.dk/?id=158>

4.2 Liberalisme

<https://demokratimagtopolitik.systeme.dk/?id=159>

4.3 Konservatisme

<https://demokratimagtopolitik.systeme.dk/?id=160>

4.4 Marxisme, socialisme og socialdemokratisme

<https://demokratimagtopolitik.systeme.dk/index.php?id=161>

Politikbogen - Forlaget Columbus

1.5 Hvordan ser Eastons model af det politiske system ud?

<https://politikbogen.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=148#c266>

Populisme

<https://politikbogen.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=290>

	<p><u><i>Politikkens kernestof - Systime</i></u> Molins model https://politikenskernestof.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=208 4.1: Fordelingspolitik https://politikenskernestof.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=179 4.2: Værdipolitik https://politikenskernestof.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=178</p> <p>Sekundær litteratur:</p> <p>Historisk mange kvinder i Folketinget: 'Et glasloft er brudt' - dr.dk - 03.11.2022</p> <p>Biden: 15 års demokratisk tilbagegang i verden skal stoppes - Politiken - 10.12.2021</p> <p>https://www.radio4.dk/nyheder/bare-fem-borgerforslag-er-vedtaget-paa-mere-end-tre-aar/</p> <p>Borgerforslag om medfaderskab lander på Folketingets bord - Avisen Danmark - 10.01.2022</p> <p>Minimumsnormeringen er en dårlig og usolidarisk løsning - Information - 15.05.2021</p> <p>Benny Engelbrecht væltet af Enhedslisten og blå blok efter sag om klimatal - Jyllands-Posten - 04.02.2022</p> <p>Mette Frederiksen har kørt et dobbeltspil - Kristeligt Dagblad - 17.12.2022</p> <p>Fransk pensionsreform tvinges igennem, mens rotter har kronede dage i Paris' gader - dr.dk - 16.03.2023</p> <p>Ét emne topper 'overraskende stort' danskernes liste over, hvad de vil have politikerne til at løse - dr.dk - 04.09.2022</p>
Arbejdsformer	Skriftlig aflevering og mundtlig fremstilling samt faglige samtaler:

--	--

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 4	Økonomi og velfærdsstaten.									
Forløbets indhold og fokus	<p>[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.]</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td>De samfundsøkonomiske mål</td></tr> <tr><td>Velstand eller velfærd</td></tr> <tr><td>Velfærdsmodeller</td></tr> <tr><td>Ulighed</td></tr> <tr><td>Velfærdsstatens interne udfordringer</td></tr> <tr><td>Velfærdsstatens eksterne udfordringer</td></tr> <tr><td>Løsninger på velfærdsstatens udfordringer</td></tr> <tr><td>Velfærdsstat eller konkurrencestat</td></tr> <tr><td>Økonomisk udvikling</td></tr> </table>	De samfundsøkonomiske mål	Velstand eller velfærd	Velfærdsmodeller	Ulighed	Velfærdsstatens interne udfordringer	Velfærdsstatens eksterne udfordringer	Løsninger på velfærdsstatens udfordringer	Velfærdsstat eller konkurrencestat	Økonomisk udvikling
De samfundsøkonomiske mål										
Velstand eller velfærd										
Velfærdsmodeller										
Ulighed										
Velfærdsstatens interne udfordringer										
Velfærdsstatens eksterne udfordringer										
Løsninger på velfærdsstatens udfordringer										
Velfærdsstat eller konkurrencestat										
Økonomisk udvikling										
Faglige mål	Redegøre for, undersøge og diskutere en faglig problemstilling med anvendelse af faglige begreber.									
Kernestof	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr style="background-color: #00aaff; height: 15px;"> <td></td> </tr> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • De samfundsøkonomiske mål • Målkonflikter </td> </tr> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • Velstand • Velfærd • Erik Allardts tre velfærdsbehov </td> </tr> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • Stat • Marked </td> </tr> </table>		<ul style="list-style-type: none"> • De samfundsøkonomiske mål • Målkonflikter 	<ul style="list-style-type: none"> • Velstand • Velfærd • Erik Allardts tre velfærdsbehov 	<ul style="list-style-type: none"> • Stat • Marked 					
<ul style="list-style-type: none"> • De samfundsøkonomiske mål • Målkonflikter 										
<ul style="list-style-type: none"> • Velstand • Velfærd • Erik Allardts tre velfærdsbehov 										
<ul style="list-style-type: none"> • Stat • Marked 										

	<ul style="list-style-type: none"> • Civilsamfund • Den universelle velfærdsstat • Den residuale velfærdsstat • Den korporative velfærdsstat <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Gini-koefficient <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Velfærdsstatens interne udfordringer • Den demografiske udfordring • Nye familiemønstre • Udfordringerne med borgernes forventninger • Stigende ulighed • Forandringer på det danske arbejdsmarked udfordrer den universelle velfærdsstatsmodel <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Velfærdsstatens eksterne udfordringer • EU's indre marked • Globalisering • Immigration <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Arbejdsstyrken • Udlicitering • Brugerbetaling • Indkomstbestemte sociale ydelser • Udvidelsesstrategien • Omprioritering <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Den klassiske velfærdsstat • Konkurrencestaten (Ove K. Petersen) • SWOT-analyse af velfærdsstaten <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Det økonomiske kredsløb • Økonomiske konjunkturer • Finanspolitik • Pengepolitik • Strukturpolitik • Markedsøkonomi • Planøkonomi • Blandingsøkonomi
Anvendt materiale.	<p>Primær litteratur:</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p><u><i>Samfundsfag C - Systime</i></u> 12.2 Samfundsøkonomiske mål https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1022 Fuld beskæftigelse https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1078 Balance på valutaregnskabet https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1077</p> </div>

Stigning i produktionen – økonomisk vækst
<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1074>

Stabile priser
<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1073>

Rimelig social fordeling af goderne
<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1076>

Hensyn til miljøet og naturressourcerne
<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1075>

12.4 Konflikt mellem målene
<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1020>

Luk samfundet op! - Systime

Kapitel 9: Velfærdsstat eller konkurrencestat
<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=408>

9.1: Velstand og velfærd
<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=415>

Luk samfundet op! - Systime

9.2: Velfærdstrekanten - borgernes forskellige veje til velfærd
<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=414>

Markedet
<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=444>

Staten
<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=443>

Civilsamfundet
<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=442>

Tre velfærdsmodeller
<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=441>

Luk samfundet op! - Systime

16.4 Velfærd og ulighed
<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1051>

Måling af ulighed
<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1201>

Er stor ulighed et samfundsproblem?
<https://samfundsfag-c.systime.dk/?id=1132>

Luk samfundet op! - Systime

9.3: Velfærdsstatens udfordringer
<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=413>

9.4: Velfærdsstatens interne udfordringer
<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=412>

Den demografiske udfordring og nye familiemønstre
<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=462>

Udfordringerne med borgernes forventninger og stigende ulighed
<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=461>

Forandringer på det danske arbejdsmarked udfordrer den universelle velfærdsstats-model
<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=460>

Luk samfundet op! - Systime

9.5: Velfærdsstatens eksterne udfordringer

<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=411>

Luk samfundet op! - Systime

9.6: Løsninger: Nedskærings-, udvidelses- og omprioriteringsstrategien

<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=410>

Luk samfundet op! - Systime

9.7: Fra velfærdsstat til konkurrencestat?

<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=409>

FILM: Hvad mener politikerne om velfærdsstaten i forhold til konkurrencestaten?

<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=493>

Luk samfundet op! - Systime8.3: Samfundsøkonomi og det økonomiske kredsløb

<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=405>

8.5: Udsving i økonomien

<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=403>

Finanspolitik

<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=402>

Pengepolitik

<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=458>

Strukturpolitik

<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=457>

8.7: Skal politikere blande sig i markedet?

<https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=401>

Supplerende litteratur:

[Lønstigninger er ikke svaret på inflation](#)

Politiken - 11. juni 2022

	<p>Ginikoefficienten i Danmark (Kraka nov 2022) https://kraka.dk/wp-content/uploads/gini-koefficienten_sætter_ny_historisk_rekord_i_danmark_0.pdf</p> <p>Gini koefficient i forskellige lande: https://samfundsfag.dk/begreber/oekonomi/international-oekonomi/gini-koefficient/</p> <p>Forklaring på Ginikoefficient https://samfundsfag.dk/begreber/oekonomi/international-oekonomi/gini-koefficient/</p> <p>Begge links fra samfundsfag begreber)</p> <hr/> <p>Statistik Ældrebyrden Danmarks statistik https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/nyt/NytHtml?cid=26827</p> <p>Hella Joof om ældrebyrden: https://www.youtube.com/watch?v=lvDk_IZ-QE0</p> <hr/> <p>Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande koster 31 milliarder kroner- Udlændinge- og Integrationsministeriet - 15-10-2021</p> <hr/> <p>Regeringen indgår bred aftale om international rekruttering - Finansministeriet - 29.06.2022</p> <hr/> <p>Debat: Unge er ikke felter i et regneark - Kristeligt Dagblad - 3. maj 2023</p> <hr/> <p>Keynesianisme og Monetarisme. Keynesianisme og monetarisme</p>
Arbejdsformer	Skriftligt arbejde og mundtlig fremstilling